

Fiskene har valgt Lillebælt fra

Katastrofen på Fredericia havn d. 3. februar 2016 giver fortsat overskrifter i medierne. Ved den voldsomme brand og eksplosion hos Dangødning blev en tsunami af miljøskadelige væsker spredt ud i hele området og videre ud i Lillebælt.

Mediernes berettigede opfølgning bærer fortsat næring til debatten om myndighedernes håndtering af følgevirkningerne af katastrofen.

Naturpark Lillebælt var d. 14. november 2018 vært ved et foredrag og debat om havmiljøet med fokus på et Lillebælt i balance. Oplægsholderen var Jon C. Svendsen fra DTU Aqua.

Mødet kom hurtigt kom til at dreje sig om et Lillebælt i ubalance.

Havets fisk har simpelthen valgt Lillebælt fra. Det er en trist kendsgerning, der blev bekræftet af Jon C. Svendsen DTU Aqua og de tilstedeværende erhvervsfiskere og sportsfiskere.

Det er nærliggende at pege på katastrofen d. 3. februar 2016 som årsag til et fisketomt Lillebælt. Men fiskenes fravær er ikke af ny dato. Over mange år er bestanden af bundfisk som fladfisk og torskefisk m.v. styrtdykket til dagens triste status.

Konsekvensen har betydning for trekantkommunerne, i hvis interesse det må være at få sagen afdækket. Lillebælt forløbet var tidligere berømt som lystfiskerparadis med masse fisketurister og deres familier.

Lillebælt er på trods af sit fristende og indbydende ydre, en patient der hører til på intensivafdelingen. Tilstanden kræver afdækning af årsagerne til dårligdommen og iværksættelse af nødvendige tiltag. Det er nødvendigt at sætte hårdt ind for at reetablere den naturlige balance, og dermed bidrage til at genskabe tidlige tiders fiskebestand.

Blot to ud af 119 danske vandområder herunder fjorde og søer, har en god miljøtilstand. Vejle fjord er også i en elendig tilstand. Vejle Kommune har imidlertid taget pagajen i den rigtige hånd og indledt et 20 millioner kroners genopretningsprojekt. Projektet "Sund Vejle Fjord" er en samskabningsindsats, der er med til at give håb for fremtiden (FRDB 9. februar 2019).

Tiden er inde til at kræve en udredning. Opgaven er for kompleks til at en enkelt kommune kan påtage sig opgaven, hvorfor jeg peger på en regional og/eller en national indsats. I mellemtiden kan der så spekuleres i hvilken betydning udslippet af gødningsstoffer d. 3. februar 2016 har haft. Måske det berømte nådestød.

Det samme gælder den voldsomme og næsten glemte olieforurening på Østerstrand – få meter fra et blåt EU flag og Fredericias bedste badestrand. For mere end 30 år siden løb tusindvis af liter olie ud fra Shells tanke på havneterminalen i Fredericia. Forureningen har siden da haft retning mod Østerstrand og Lillebælt. Ifølge Region Syddanmark og Shells egne undersøgelser, har olien i dag spredt sig til grundvandet. (Fyns.dk 22/7-2017). I 2017 lovede SHELL at etablere en reaktiv barriere der forhindrer olien i at løbe ud i Lillebælt. På

grund af travlhed hos Shell, blev projektet udskudt til efteråret 2018. Ifølge Torben Øllegaard Sørensen, Pressechef SHELL, er arbejdet med barrieren - på grund af manglende ressourcer hos SHELL, stadig ikke påbegyndt. Det ligner to spildte år og en regning der ser ud til at blive betalt af miljøet.

Er det her en varm kartoffel? Og i bekræftende fald i hvis interesse er det – og hvorfor er kartofflen varm?

Naturfredningsforeningen ønsker fredning af Treldeskoven. De ønsker cykelstier, parkeringspladser, fjernelse af grantræerne, større omsorg for padder og insekter, men hvor er engagementet når det gælder Lillebælt og for den sags skyld luft-, støj-, og støvforurening.

Jeg er bekymret. Som lystfisker husker jeg kun alt for tydeligt fangsterne i firserne. Torskfiskene i Lillebælt havde ofte store svulster på krop, i øjne og i gælder og siden da, er det gået ned af bakke med bestanden. Hvorfor?

Med fine fangster af sæson fisk som sild, hornfisk og makrel kan man imidlertid godt få en opfattelse af, at alt er i skønneste orden, men det er det langt fra. Sæsonfiskene søger via havets motorvej – Lillebælt – ind i Østersøen og dybe fjorde for at gyde og herefter retur til Nordsøen.

Som afslutning vil jeg henvise til Seniorrådgiver Jens Würbler Hansen (JWH), Århus Universitet. JWH har udtrykt kritik af og undren over, at der ikke straks efter katastrofen d. 3. februar 2016 blev iværksat undersøgelser i Lillebælt. Omvendt fastholder Miljøchef Harley Bundgaard (Miljøstyrelsen) at overvågningen og målingerne, blev gennemført i tilstrækkeligt omfang og peger på en rutineundersøgelse, der konkluderede, at udslippet d. 3. januar 2016 ikke havde en blivende effekt. Hvad skal vi tro på når eksperterne taler imod hinanden. Det skal vi have undersøgt – ordentligt.

En kendsgerning er det imidlertid, at fiskene har valgt Lillebælt fra.